

عنوان مقاله:

بررسی نظریه تغییر مفهومی پل تاگارد و نتایج آن بر مسئله پیشرفت علمی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشهای فلسفی کلامی، دوره 22، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

احسان جوادی ابهری - دانشجوی دکتری فلسفه علم دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

حسین شیخ رضایی - عضو هیات علمی موسسه پژوهشی و حکمت و فلسفه ایران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

تغییر مفهومی و بررسی نتایج آن بر تاریخ علم همواره یکی از مسائل چالشبرانگیز در مباحث تاریخ و فلسفه علم بوده است. در این مقاله ابتدا به معرفی آرای پل تاگارد یکی از فیلسوفان طرفدار فلسفه علم محاسباتی در مورد چیستی و چگونگی تغییر مفاهیم میپردازیم و بر این اساس، به رویکرد او به تاریخ علم از جهت انباشتی بودن یا انقلابی بودن اشاره خواهیم کرد. از نظر تاگارد، شواهد و روشها دستکم چیزهایی هستند که در اکثر انقلابهای علمی بین نظریه موجود و نظریه جایگزین مشترک هستند. در این مقاله، نشان داده خواهد شد که این ادعا با رویکرد کلگرایی معناشناختی تاگارد سازگار به نظر نمیرسد. همچنین با موردکاوی تاریخی در خصوص انقلاب علمی مکانیک کوانتومی در تاریخ علم فیزیک، نشان خواهیم داد که - برخلاف نظریه پل تاگارد - تدریجی بودن و همپوشانی نظریه موجود و جایگزین دلیلی بر پیوستگی آن دو نیست؛ زیرا اگر چه مرز دقیقی نمیتوان میان آن دو یافت، اما این به معنای عدم وجود هیچ مرزی نیست و علیالاصول جایی نظریه موجود کنار رفته و نظریه جایگزین مستقر شده است.

کلمات کلیدی:

انقلاب علمی تغییر مفهومی ناهمسنجی پیشرفت علمی پل تاگارد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1170672>

